N:o 6.

Ank. till Riksd. kansli den 9 mars 1894, kl. 3 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens femte hufvudtitel, omfattande anslagen till sjöförsvaret.
(1:a U. A.)

Ordinarie anslag.

Anslagen till aflöning för flottans corpser och stater samt till Karlskrona artillericorps.

Angående fästningsartillericorpsen för sjöbefästningarna vid Karlskrona. [1 och 2.]

1:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för uppsättning och underhåll af Karlskrona artillericorps så organiserad och aflönad, som en vid statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden den 13 januari innevarande år fogade normalstat närmare utvisade, måtte, i stället för det nu under femte hufvudtiteln till en fästningsartillericorps för sjöbefästningarne vid Karlskrona uppförda reservationsanslag å 189,600 kronor, i riksstaten för år 1895 uppföras ett reservationsanslag å 303,900 kronor, benämndt »Karlskrona artillericorps», äfvensom medgifva, att de besparingar å de sålunda för corpsen anvisade tillgångar, som under tiden för dess uppsättning kunde beredas, måtte, på sätt Riksdagen

1892 medgifvit i fråga om det då för corpsen beviljade reservationsanslag, få af Kongl. Maj:t disponeras för uppförande af de för corpsen erforderliga byggnader och öfriga med organisationens genomförande förenade utgifter; dock med förbehåll att den nya organisationens genomförande icke verkade rubbning i afseende på det artillericorpsen tillhörande, vid fästningsartillerikompanierna redan antagna värfvade manskaps hittills varande förmåner och förpligtelser; kommande till följd häraf en ökning att uppstå af 114,300 kronor; samt

att de för befäl och underbefäl med vederlikar vid flottan gällande pensioneringsgrunder måtte få tillämpas jemväl i afseende på befäl och underbefäl med vederlikar vid Karlskrona artillericorps.

Vid föredragning af detta ärende inför Kongl. Maj:t har statsrådet och chefen för sjöförsvarsdepartementet, såsom inhemtas af ofvannämnda statsrådsprotokoll, erinrat, hurusom, sedan Riksdagen år 1892 beviljat ett anslag af 189,600 kronor för uppsättning af en fästningsartillericorps för sjöbefästningarne vid Karlskrona, Kongl. Maj:t, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det utlåtande, som en för närmare utredning af frågorna om corpsens organisation och utbildning m. m. nedsatt komité af officerare från flottan, generalstaben och fortifikationen afgifvit, föreslog nästlidet års Riksdag en sådan förändring af corpsens organisation, att densamma, som förut endast var beräknad för nu befintliga sjöbefästningar å Kungsholmen och Vestra Hästholmen, skulle kunna lemna befäl, underbefäl och förhandsmanskap jemväl för Oscarsvärnslinierna samt de för Karlskrona försvar nödiga befästningar å öarne utanför staden, och detta utan att någon förhöjning af de anslag, som redan blifvit anvisade för corpsen, blefve härför erforderlig. Denna förändring gick ut derpå, att corpsen i stället för att bestå af 100 man fast stam och 400 man för 8 år värfvadt manskap, som under 3 år och 5 månader tjenstgjorde för sin utbildning och under återstående kapitulationstiden vore permitteradt, skulle komma att utgöras af 360 man för 3 år anvärfvadt och under hela denna tid i tjenst varande manskap, hvarjemte befälet skulle ökas med 4 officerare och 4 underofficerare. På detta sätt skulle dels erhållas en för hela den befästa orten Karlskrona tillräcklig befäls- och underbefälskader, hvilket i hög grad komme att underlätta mobiliseringen af corpsen, öka dess krigsberedskap och höja dess krigsduglighet, dels uppkomma en tillökning af den i *ständig* tjenst varande manskapsstyrkan, dels ock, i följd af den förkortade värfningstiden, ett mer än dubbelt större antal i värnpligtsåldern varande, vid artillericorpsen förut stamanstälda vid mobilisering finnas att tillgå.

Den föreslagna förändringen uti organisationen godkändes, fortsätter

departementschefen, af Riksdagens Första Kammare men afslogs af den Andra. Med anledning af den under frågans behandling uttalade åsigt, att det icke vore lämpligt att, innan någon erfarenhet vunnits om den nuvarande organisationen, vidtaga förändring af densamma, erinrar departementschefen vidare, att enligt den ursprugliga organisationsplanen officerarne skulle tagas dels och hufvudsakligen från flottan, dels från landtartilleriet, men att, efter gjorda förfrågningar huruvida några officerare vid nämnda vapen vore villige att ingå på den nya corpsen, vid tiden för svarens afgifvande från flottan endast en officer vid reservstaten och denne 57 år gammal samt från artilleriet endast 2 officerare förklarat sig hugade att taga anställning vid corpsen, hvars befäl det ålåge, bland annat, att redan under sommaren 1893 öfva den för Karlskrona försvarsområde afsedda artilleribeväringen, 500 man. Genom landtförsvarsdepartementets medverkan kunde den anordning träffas, att 300 man af nämnda beväring blefvo, ehuru med ökad kostnad, öfvade vid Vaxholms artillericorps under dess befäl. De 200 återstående beväringsmännen öfvades i Karlskrona af officerare från landtartilleriet, hvilka erhållit permission under 1 år från sina regementen för att tjenstgöra vid Karlskrona artillericorps, men ej ville der söka fast anställning, såvida ej dem kunde tillförsäkras samma aflöningsförmåner, som för motsvarande beställningar vid artilleriregementena blifvit af Riksdagen fastställda. Någon utsigt att erhålla officerare till den nya corpsen funnes sålunda icke. Under sådana omständigheter och då derjemte ingen åtgärd för corpsens uppsättning enligt 1892 års plan var vidtagen, syntes det departementschefen vida rigtigare att, då väsentliga fördelar kunde dermed vinnas, genast från corpsens första uppsättning organisera densamma enligt den af komitén föreslagna planen, än att framdeles, sedan corpsen delvis organiserats, öfvergå till en förändrad organisation med alla de olägenheter, som en förändring i detta hänseende nödvändigtvis skulle under öfvergångstiden föranleda. Det vore ej klokt att, om man vore öfvertygad om den nya planens företräde, försöksvis organisera på den gamlas grund, endast för att erhålla erfarenhet om dess olämplighet, och svårigheten att enligt 1892 års plan erhålla officerare till corpsen hade fortfarande visat sig vara densamma.

Det hade blifvit sagdt, att ett nära sammanhang skulle förefinnas emellan förslaget till artillericorpsens förändrade organisation och det samtidigt dermed framlagda förslaget till sjömanscorpsens omorganisation, men enligt departementschefens åsigt vore organisationen af Karlskrona artillericorps alldeles oberoende af frågan om sjömanscorpsens organisation. Dessa corpser hade med hvarandra ingenting annat gemensamt än att

anslagen till de artillericorpsen tillhörande värfvade fästningsartillerikompanierna vore inberäknade i anslagen till sjömanscorpsens värfvade stam, men, då ingen förhöjning af dessa anslag i följd af vare sig artillericorpsens eller sjömanscorpsens omorganisation blifvit ifrågasatt, kunde den ena corpsens organisation göras alldeles fristående från den andras.

Den nya artillericorpsen skulle visserligen på papperet få 140 man mindre än den nuvarande; men då för närvarande, jemte den fasta stammen 100 man, endast 150 man eller under sommarmånaderna maj—september 200 man af den värfvade stammen vore inne i tjenstgöring och de öfriga 250 à 200 man vore permitterade, samt af dessa senare en stor del icke kunde med säkerhet påräknas vid inkallelse, så stälde sig förhållandet något annorlunda. Vid den inkallelse af en årsklass permitteradt manskap af sjömanscorpsens värfvade stam till tjenstgöring ombord å fartygen, hvilken skedde under innevarande års sommar, visade sig att till följd af dödsfall, rymning, anställning i handelsflottan, afföring ur rullorna m. m. endast omkring 44 procent af årsklassen, sådan den först var beräknad, instälde sig. Blefve förhållandet enahanda vid inkallelse af fästningsartillerikompaniernas permitterade manskap, skulle således, utöfver de i tjenst innevarande, endast kunna påräknas, då 200 man vore permitterade, 88 man eller, då 250 man vore permitterade, 110 man, hvarigenom i förra fallet corpsen komme att utgöra 388 man och i det senare 360 man. Skilnaden i numerär mellan den nuvarande och den föreslagna styrkan blefve således, äfven om afgången bland de permitterade understege hvad här ofvan sagts, icke af särdeles betydenhet, men den för ständig tjenstgöring påräkneliga styrkan blefve deremot väsentligt högre enligt den förändrade organisationen, nemligen 360 i stället för 250 eller sommartiden 300 man. Under öfverläggningen i Andra Kammaren yttrades, att genom inkallandet af permitteradt manskap samma i tjenst varande styrka skulle kunna erhållas, men det finge ej förbises, att inkallande af permitteradt manskap till tjenstgöring icke kunde ega rum utan särskild utgift, ty, såsom den år 1887 fastställda staten för sjömanscorpsen och beräkningen öfver kostnaden för samma corps utvisade, vore hvarken dagaflöning eller beklädnads- och naturaunderhållskostnad beräknad för det permitterade manskapet. Ville man hålla den i tjenst varande styrkan vid 360 man, skulle man af det permitterade manskapet nödgas inkalla 60 man under sommaren och 110 man under de öfriga 7 månaderna och för detta inkallade manskap utgjorde dagaflöning, naturaunderhåll och beklädnadspenningar omkring 40,000 kronor om året.

Af de nu framhållna omständigheterna ansåg departementschefen

alltså framgå, att genom den föreslagna förändringen man för de redan nu anvisade anslagen erhölle en om än på papperet till numerären obetydligt svagare, likväl till det *i tjenst varande* antalet betydligt starkare och tjensteduglig are corps, samt att man med den nuvarande organisationen icke kunde erhålla en lika stor i tjenst varande styrka utan en icke oansenligt ökad kostnad.

Vid sådant förhållande hyste departementschefen fortfarande den åsigten, att den föreslagna förändringen i organisationen af Karlskrona artillericorps i alla hänseenden innefattade väsentliga förbättringar af den förut beslutade organisationen. Då äfven från det håll, der man uttalat sig för den föreslagna förändringen, anmärkning gjorts mot de i normalstaten upptagna inqvarteringsersättningar och arfvoden, ansåge departementschefen sig böra meddela, att enligt den ursprungliga organisationsplanen det varit afsedt, att corpsen skulle förläggas till Kungsholms fästning och Vestra Hästholmen, hvaraf varit en gifven följd att åt corpsens samtliga å nämnda två platser tjenstgörande officerare och underofficerare bostad måste genom kronans försorg derstädes beredas, såsom äfven syntes af framställningen i statsrådsprotokollet den 13 januari 1892 i fråga om anslag till ekonomibyggnader å Kungsholmen och Vestra Hästholmen. De officerare åter, som icke tjenstgjorde å nämnda platser, utan beordrades att tjenstgöra i öfverstyrelsen och vid flottans stationer äfvensom de, som genomginge artilleri- och ingeniörhögskolan, skulle, enligt samma statsrådsprotokoll sid. 9, under denna tid vara berättigade till inqvarteringsersättning i likhet med flottans officerare under tjenstgöring; att bland de för officerare och underofficerare enligt 1892 års organisationsplan afsedda förmåner alltså ingått antingen fri bostad eller inqvarteringsbidrag; att sedan numera Kongl. Maj:t, med hänsyn såväl till de betydliga olägenheterna vid corpsens förläggande till sjöbefästningarne, hvarest utrymmet vore litet och byggnader för kasern, skolor m. m. ej kunde utan fara bibehållas vid krigstillfälle, som ock till fördelarne af corpsens förläggande till Karlskrona, beslutat, att densamma skall förläggas till sistnämnda ort, samt då det icke kunde sättas i fråga att der bereda bostäder för corpsens samtliga officerare och underofficerare, de, som icke erhölle bostad in natura, borde redan enligt den nuvarande organisationen anses vara berättigade att erhålla inqvarteringsersättning; samt att, då i det nya organisationsförslaget dessa bidrag blifvit föreslagna till likhet med hvad som för arméns officerare och underofficerare vore bestämdt, i stället för till likhet med hvad flottans officerare åtnjöte, utgifterna i detta hänseende enligt den föreslagna staten i sjelfva verket

understege hvad som med bibehållande af den nuvarande organisationen komme att utgå.

Beträffande deremot arfvoden till kompanichefer, informationsofficerare, gymnastikofficer och informationsunderofficerare innefattade visserligen den nya staten en utgift härutinnan utöfver hvad som varit förutsatt i 1892 års stat; men sedan Riksdagen medgifvit dylika arfvoden i staterna för arméns samtliga artillericorpser samt det icke läte sig göra att åt corpsen förvärfva och bibehålla dugligt och lämpligt befäl och underbefäl, med mindre dem kunde tillförsäkras enahanda aflöningsförmåner som tillkomme deras vederlikar vid andra corpser och regementen med lika kompetensfordringar och tjenstgöring, borde dessa omständigheter utgöra fullgiltig anledning till denna förändring.

Då departementschefen ansåge sig pligtig att hos Kongl. Maj:t anhålla, att frågan om Karlskrona artillericorps' förändrade organisation måtte nu ånyo underställas Riksdagens beprövande, vore det endast i ett hänseende, som han funnit någon afvikelse böra ske från den framställning, hvilken gjordes till 1893 års Riksdag. Genom beslut den 15 september nästlidet år hade Kongl. Maj:t anbefallt, att, såsom en följd af 1892 års riksdagsbeslut i fråga om artillericorpsens organisation, de på sjömanscorpsens stat ännu upptagna fästningsartillerikompanierna skulle den 1 sistlidne oktober öfverflyttas till artillericorpsen, och borde vid detta förhållande jemväl de för dessa kompanier afsedda aflönings-, beklädnads-, naturaunderhålls- m. fl. anslagsbelopp från de för sjömansmanscorpsen afsedda anslag utbrytas och sammanföras med anslaget till artillericorpsen. Åt dessa anslagsbelopp, utgörande i jemnadt tal 114,300 kronor, borde under organisationstiden likaväl som åt det för corpsens befäl och nuvarande fasta stam anvisade anslag å 189,600 kronor gifvas reservationsanslags natur och å dem uppkommande besparingar få användas till byggnader och andra med organisationens genomförande förenade kostnader; men, sedan organisationen vore genomförd, borde de gemensamt med nämnda 189,600 kronor fördelas på de särskilda titlar, hvartill normalstaten föranledde, nemligen:

Aflöning	kronor	193,972: 60
Beklädnads- och kaserneringskostnad	»	42,840: —
Naturaunderhåll	»	63,072: —
Diverse kostnader	»	2,105: 90
Reservbefäl	»	1,909: 50
Summa	kronor	303,900: —

med den natur, som af hvarje anslagstitels ändamål betingades, eller fasta anslag för samtlige utom det till naturaunderhåll, som borde blifva förslagsanslag.

Då redan 6 årsklasser af de numera till Karlskrona artillericorps öfverflyttade värfvade fästningsartillerikompanierna vore uppsatta, hvilka från nämnda anslagsbelopp skulle aflönas, beklädas och underhållas under återstående kapitulationstiden samt uppsättning af den nya corpsen i mån af afgången på dessa kompanier skulle under tiden komma att pågå, vore några betydliga besparingar af de för dem afsedda anslagsmedlen icke att motse, men mera reda vunnes otvifvelaktigt genom att särskilja dessa anslagsbelopp från de för sjömanscorpsen afsedda, i synnerhet om den nya stat för sjömanscorpsen, som departementschefen jemväl ville underställa Kongl. Maj:ts pröfning, blefve godkänd, i hvilken stat de för de förra fästningsartillerikompanierna nu upptagna belopp icke lämpligen borde fortfarande intagas.

Slutligen har departementschefen meddelat, att ofvan omförmälda belopp, 114,300 kronor, som skulle tillföras ifrågavarande anslag, utgjordes af sammanlagdt följande, från nedannämnda anslag nu utgående belopp, nemligen från anslaget till aflöning för flottans corpser och stater 60,799 kronor, från anslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossecorpserna 19,420 kronor, från naturaunderhåll 32,579 kronor och från rese- och traktamentspenningar 1,502 kronor.

Såsom här nedan under punkterna 3:o, 6:o, 7:o och 11:o omförmäles, har Kongl. Maj:t på hemställan af departementschefen i enlighet härmed jemväl föreslagit, att för ifrågavarande ändamål nyssnämnda anslag skola minskas med berörda belopp.

På de till statsrådsprotokollet anförda skäl har utskottet funnit sig böra i hufvudsak biträda den af Kongl. Maj:t sålunda föreslagna förändrade organisation utaf den af 1892 års Riksdag beslutade fästningsartillericorpsen för sjöbefästningarna vid Karlskrona, enär denna organisation, utan att betinga någon förhöjning i det till nämnda corps då af Riksdagen beviljade anslagsbelopp, 189,600 kronor, synes medföra väsentliga fördelar för försvaret.

Vid granskning af den nu utaf Kongl. Maj:t till godkännande framlagda staten för Karlskrona artillericorps, såsom den omorganiserade artillericorpsen för sjöbefästningarna vid Karlskrona numera skall benämnas, har utskottet emellertid funnit två deri upptagna tjenstebefattningar mindre nödvändiga, nemligen öfverstelöjtnantens och intendentens. Då den nyligen uppsatta, för hela den befästade linien Vaxholm-

Oskar Fredriksborg afsedda Vaxholms artillericorps, med hvilken Karlskrona artillericorps synes närmast likställd, icke eger flere regementsofficerare än en öfverste och en major, har utskottet ansett, att icke heller för Karlskrona artillericorps flera regementsofficersbeställningar lämpligen böra inrättas; och i afseende å den föreslagna intendentsbefattningen har utskottet inhemtat, att den af Kongl. Maj:t den 23 september 1892 tillsatta komité för utredning af åtskilliga frågor rörande artillericorpsen för sjöbefästningarna i Karlskrona, hvars förslag ligger till grund för Kongl. Maj:ts framställning i ämnet, ansett, att enär corpsens hufvudstation skulle förläggas till Karlskrona, intendenturen, till vinnande af mera enhet och till undvikande af onödiga kostnader, kunde bestridas af förvaltningsdirektionen vid stationen, förstärkt, om så funnes nödigt, med en officer från artillericorpsen. Genom de af utskottet sålunda förordade förändringar skulle artillericorpsens stat kunna minskas med sammanlagdt 10,105 kronor. Härvid har utskottet velat framhålla, att den sålunda förordade minskningen blir en verklig besparing för statsverket, oaktadt ökade förmåner inom det af 1892 års Riksdag beviljade anslaget blifvit i form af servisersättning och arfvoden enligt den föreslagna staten för artillericorpsen tillerkända vissa befäl och underbefäl.

Emot Kongl. Maj:ts förslag, att de för befäl och underbefäl med vederlikar vid flottan gällande pensioneringsgrunder må få tillämpas jemväl i afseende på befäl och underbefäl med vederlikar vid Karlskrona artillericorps, har utskottet icke funnit något att anmärka. Derigenom komma dessa befäl af kaptens och lägre grader äfvensom underbefäls rättighet att med pension och fyllnadspension ur tjensten afgå att inträda vid senare lefnadsålder än som för arméns befäl och underbefäl är föreskrifvet, och detta äfven i de fall då genom transport från armén befäl och underbefäl, som nu äro delegare i arméns pensionskassa, med bibehållen delegarerätt derstädes komma att till Karlskrona artillericorps öfverflyttas.

Äfven i afseende å Kongl. Maj:ts framställning att till förevarande anslag öfverföra de delar af anslagen till »aflöning för flottans corpser och stater», »beklädnad åt sjömans och skeppsgossecorpserna», »naturaunderhåll» och »rese- och traktamentspenningar», som nu belöpa på de från sjömanscorpsens fästningsartillerikompanier, hvilka enligt Kongl. Maj:ts förslag till organisation af Karlskrona artillericorps skola till densamma öfverflyttas, har utskottet icke haft någon erinran att göra, hvarför utskottet här nedan under punkterna 3:o mom. a), 6:o, 7:o och 11:o föreslår, att nämnda anslag skola minskas med följande belopp:

anslaget till aflöning åt flottans corpser och stater med	kr.	60,799: —
» till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossecorpserna	»	19,420: —
» till naturaunderhåll	»	32,579: —
» rese- och traktamentspenningar	»	1,502: —
Summa	kr.	114,300: —

På grund af hvad sålunda anförts hemställer utskottet:

a) att Riksdagen må för sin del besluta, att fästningsartillericorpsen för sjöbefästningarna vid Karlskrona må, tillökad med fästningsartillerikompanierna vid sjömanscorpsen och med förändrad benämning af Karlskrona artillericorps, så organiseras och aflönas, som bilagda stat (bil. I.) närmare utvisar;

b) att, under vilkor af bifall till organisation af Karlskrona artillericorps, på sätt utskottet i mom. a) föreslagit, reservationsanslaget till fästningsartillericorpsen för sjöbefästningarna vid Karlskrona å 189,600 kronor må med förändrad benämning af »Karlskrona artillericorps» minskas med 10,105 kronor;

c) att, under vilkor af bifall till organisation af Karlskrona artillericorps, på sätt utskottet i mom. a) föreslagit, äfvensom till hvad utskottet i punkterna 3:o mom. a), 6:o, 7:o och 11:o af detta utlåtande föreslår, reservationsanslaget till Karlskrona artillericorps må ökas med sammanlagdt 114,300 kronor;

d) att Riksdagen må medgifva, att de besparingar å förevarande anslag, som under tiden för uppsättning af Karlskrona artillericorps kunna beredas, må af Kongl. Maj:t disponeras för uppförande af de för corpsen erforderliga byggnader och öfriga med organisationens genomförande förenade utgifter; dock med förbehåll att den nya organisationens genomförande icke verkar rubbning i afseende på det artillericorpsen tillhörande, vid fästningsartillerikompanierna redan antagna värfvade manskaps hittills varande förmåner och förpligtelser; samt

e) att de för befäl och underbefäl med vederlikar

vid flottan gällande pensioneringsgrunder må få tillämpas jemväl i afseende på befäl och underbefäl med vederlikar vid Karlskrona artillericorps.

Vid bifall till hvad utskottet i denna punkt föreslagit kommer alltså reservationsanslaget till fästningsartillericorpsen för sjöbefästningarna vid Karlskrona, nu 189,600 kronor, att under förändrad benämning af reservationsanslaget till »Karlskrona artillericorps» uppföras till ett med 104,195 kronor ökadt belopp af 293,795 kronor.

Angående sjömanscorpsen. [3.]

2:o. Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att godkänna förändrad stat för flottans på det i bilagan B till statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden den 13 januari innevarande år omförmälda sätt omorganiserade sjömanscorps, sådan denna stat funnes samma protokoll bifogad, att tillämpas så snart och i den mån de föreslagna förändringarne i corpsens organisation läte sig genomföras.

Såsom af statsrådsprotokollet inhemtas har departementschefen vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t erinrat, hurusom Kongl. Maj:t föreslagit 1893 års Riksdag att godkänna förändrad stat för flottans sjömanscorps, sålunda omorganiserad, att densamma — de till Karlskrona artillericorps hörande fästningsartillerikompaniernas manskap oberäknadt — skulle, i stället för att nu utgöras af 1,100 man fast anställdt och 2,500 man för 8 år värfvadt manskap, komma att bestå af för en tjenstetid af 6 år anställdt manskap, hvaraf 1,600 man med ständig tjenstgöring under hela tjenstetiden och 1,500 man med tjenstgöring för sin utbildning under viss del af tjenstetiden, samt i öfrigt så organiserad, som ett af marinförvaltningen uppgjordt, statsrådsprotokollet bifogadt förslag närmare utvisade.

Den sålunda af marinförvaltningen i samråd med chefen för flottans stab föreslagna förändringen i sjömanscorpsens sammansättning hade i första rummet afsett att, med iakttagande af att sjömanscorpsens egen utbildning ej blefve försummad, göra det möjligt att, utan väsentlig tillökning af flottans så väl befäls- och underbefälspersonal som materiel, åt de för flottans bemanning afsedda värnpligtige gifva en sådan öfning, att de i behofvets stund kunde blifva till verkligt gagn för sjövapnet, hvilket endast kunde låta sig göra genom deras öfvande vid flottan och under dennas befäl under hela den föreskrifna vapenöfningstiden, men icke vore möjligt genom att såsom nu öfva dem den större delen af denna tid i land under befäl från armén och endast 30 dagar vid flottan.

Den minskning i stammens numerär, hvilken genom förändringen

skulle uppkomma, utgjorde visserligen nominelt 500, men i betraktande deraf att minskningen till större delen träffade det permitterade värfvade manskapet, hvaraf flertalet icke kunde beräknas inställa sig vid inkallelse, hade marinförvaltningen och chefen för flottans stab ansett den verkliga minskningen i tillgång på stammanskap vid mobilisering kunna antagas till endast omkring 200 man; och denna minskning syntes departementschefen väl motvägas af dels den ganska afsevärda förstärkning af 500 man, som den ständigt tjenstgörande delen af stammen skulle erhålla, dels den mera fullständiga öfning vid flottan, som i följd af förändringen kunde beredas de värnpligtige, hvilka på sådant sätt blefve i tillfälle att delvis ersätta behofvet af icke specialutbildadt stammanskap, samt dels den i följd af den kortare värfningstiden ökade tillgången vid mobilisering af före detta stamanställdt manskap.

Hvad kostnaden för den förändrade organisationen beträffade, stälde sig densamma, enligt marinförvaltningens beräkning deröfver, 10,963 kronor 99 öre lägre än för den nuvarande, och beräknades besparingen å aflöningsanslaget deraf utgöra 8,991 kronor 62 öre.

Emot det framstälda förslaget om förändrad stat för flottans sjömanscorps på ofvan omförmälda sätt omorganiserad hade vid frågans behandling i Riksdagen hufvudsakligen blifvit erinradt:

att, innan öfvergångstiden för den år 1887 beslutade förändrade organisationen af flottans sjömanscorps tilländagått, belut icke lämpligen borda fattas om ytterligare förändring af densamma; att, om emellertid en omorganisation af corpsen efter öfvergångstidens slut befunnes erforderlig, antagningstiden borde ytterligare förkortas samt större hänsyn, än hvad i föreliggande förslag blifvit gjordt, tagas till den manskapstillgång, som den allmänna värnpligten tillförde flottan, och att, då genom 1892 års urtima Riksdags beslut värnpligtsinstitutionen blifvit väsentligen förbättrad, det jemväl af denna anledning vore påkalladt att för inhemtande af resultaten häraf uppskjuta hvarje förändring i sjömanscorpsens organisation, helst berörda resultat kunde komma att gifva skäl till ytterligare minskning af corpsens värfvade stam, hvarigenom kostnaderna för corpsen kunde nedbringas.

Då det emellertid, med hänsyn till hvad marinförvaltningen och chefen för flottans stab upplyst derom, att det icke vore möjligt att med den nuvarande organisationen jemte den värfvade stammen öfva de värnpligtige uteslutande vid flottan utan högst betydande kostnader för ökad befälspersonal och materiel, ansåge departementschefen alldeles påtagligt, att det fullständiga genomförandet af den år 1887 beslutade förändrade organisationen af sjömanscorpsen icke på något sätt kunde

minska eller undanrödja behofvet af en förändring i organisationen; då det deremot vore gifvet, att antagandet af ytterligare en eller flere årsklasser värfvadt manskap för den längre kapitulationstiden af 8 år skulle onödigtvis till en aflägsnare framtid undanskjuta en förbättrad organisations genomförande och dermed öka de olägenheter, som med hvarje öfvergång från en organisation till en annan måste vara förenad, vore det lämpligast att så snart som möjligt vidtaga den föreslagna förändringen, hvilken derjemte innebure en betydlig förstärkning af det ständigt till hands varande tjenstgörande manskapet utan deraf föranledda ökade kostnader samt en högst afsevärd minskning i faran att, genom det värfvade manskapets uteblifvande vid inkallelse, i behofvets stund sakna påräknadt och behöfligt stammanskap. Äfven i sistberörda hänseende låge, enligt departementschefens åsigt, en maning att icke fördröja en förbättring i ofvannämnda hänseenden. Såsom ett bevis för svårigheten att på förhand beräkna huru ett förefintligt ökadt behof af stammanskap utöfver det fast anstälda skulle genom inkallelse af värfvade årsklasser fyllas, kunde anföras. att då till nästlidet års eskaderöfningar, hufvudsakligen för erhållande af ökadt antal eldare, 1888 års klass af det permitterade manskapet inkallades till tjenstgöring, hvilket manskap, minörer och fästningsartillerister ej inberäknade, på papperet utgjorde 232 man, inställde sig vid Karlskrona station endast 64 och vid Stockholms station 39 man eller tillsammans 103 man, utgörande blott 44 proc. af den styrka, som vid organissationen beräknats. Att, så snart och så vidt sådant utan ökade kostnader läte sig göra, minska de stora olägenheterna af ett dylikt missförhållande finge väl anses vara af synnerlig vigt, och det vore detta det förändrade organisationsförslaget tillika innebure.

Det antal stammanskap, som med den föreslagna förändrade organisationen skulle finnas i tjenstgöring, komme att utgöra under januari—april månader 2,350 man och under den öfriga tiden 2,100 man samt borde vid behof, genom inkallelse af det permitterade manskapet, med beräkning att omkring 50 proc. af detta iakttoge inställelse, kunna uppbringas till 2,600 à 2,725 man. Detta antal utgjorde, såsom marinförvaltningen framhållit, det antal stammanskap, som flottan för utbildande af nödigt förhandsmanskap i fredstid behöfde, och härvid vore redan all möjlig hänsyn tagen till den manskapstillgång allmänna värnpligten tillförde flottan; de värnpligtige, som redan blifvit öfvade, vore nemligen tjenstskyldige endast då rikets försvar det kräfde, och de, som för året öfvades, tjenstgjorde blott 90 dagar samt kunde så-

lunda icke ersätta behofvet af stammanskap, hvars utbildning ansåges kräfva en tid af 2 år 4 månader.

En ytterligare förkortad antagningstid för det för viss tid tjenstgörande stammanskapet, hvilken jemväl framhållits såsom önskvärd vid en förändrad organisation, skulle naturligtvis medföra en tillökning i årsklassernas numerär samt äfven dermed en ökning af det i tjenstgöring på en gång vid stationerna närvarande manskapets antal, men derigenom också leda till ansenligt ökade kostnader för dagaflöning, beklädnad och naturaunderhåll, och en sådan förändring kunde icke verkställas utan ökade anslag. Utom ökad kostnad skulle en dylik tillökning i årsklassernas numerär jemväl medföra, att såväl det nuvarande kasernutrymmet som exercislokaler och befäl för öfningarne blefve otillräckliga, och att stationerna derjemte komma att hafva inne i tjenstgöring en del manskap, som icke kunde på lämpligt sätt vid fredsöfningarne användas. Det vore med hänsyn till allt detta, som marinförvaltningen föreslagit ifrågavarande manskaps fördelning på 6 årsklasser och i följd deraf antagningstiden till 6 år, hvilken tid just vore den för den nuvarande fasta stammens manskap föreskrifna kortaste, hvarunder detta manskap vore skyldigt att efter karlskrifningen i tjensten qvarstå. Likhet i detta afseende för hela stammen ansåge departementschefen vara en verklig fördel.

Att uppskjuta hvarje förändring i sjömanscorpsens organisation, till dess resultaten af de förbättringar i värnpligtsinstitutionen, hvilka 1892 års urtima Riksdags beslut innebure, hunnit inhemtas, vore enligt departementschefens mening ändamålslöst. Flottan kunde nemligen ej, med nuvarande organisation af sjömanscorpsen, utan väsentlig ökning af så väl befälsantal som materiel öfvertaga längre öfning af sina egna värnpligtige, och så länge sjöbeväringens vapenöfvande skulle fortgå på det sätt, som nu vore fallet, d. v. s. till största delen vid armén i stället för vid eget vapen, kunde, hvad de flottan tillhörande värnpligtige beträffade, den utsträckta öfningstiden omöjligen visa något resultat af ökad duglighet eller utbildning för sjötjenstgöringen.

Då det obestridligen vore af största vigt så väl för vapnet som för de värnpligtige, att den flottan tillhörande sjöbeväring, som ju vore afsedd att vid krigstillfälle tjena vid sjövapnet, icke, såsom nu, använde $^2/_3$ af öfningstiden för att utbildas i land till infanterister, utan erhölle sådan öfning, att den blefve till verklig nytta för flottan; då detta icke kunde utan större, oundviklig kostnad ske med den nuvarande organisationen af sjömanscorpsen, och då icke den ringaste fördel kunde vinnas genom att undanskjuta genomförandet af en härför erforderlig

förändring i organisationen, men deremot ett uppskof måste medföra afsevärda olägenheter af tidsutdrägt vid öfvergången och ofullständig öfning för en del åldersklasser af de värnpligtige vid flottan, hade departementschefen ansett här ofvan berörda förändring nu ånyo böra göras till föremål för Riksdagens pröfning, hvarför han hemstält, att Kongl. Maj:t täcktes hos Riksdagen göra förnyad framställning i ämnet.

Med hänsyn till vigten deraf, att flottans beväringsmanskap under hela vapenöfningstiden erhåller sin öfning under flottans befäl, hvilket, såsom i statsrådsprotokollet anförts, under nuvarande förhållanden icke är möjligt, har utskottet ansett sig böra tillstyrka bifall till den föreslagna omorganisationen af sjömanscorpsen. I sammanhang härmed har utskottet emellertid velat uttala önskvärdheten deraf, att ytterligare all skälig hänsyn tages till den manskapstillgång, som den till såväl öfnings- som tjenstetid numera utsträckta allmänna värnpligten tillför flottan, och att derför så snart ske kan antagningstiden för det på viss tid anstälda manskapet vid denna corps ytterligare förkortas till hvad som må finnas nödigt för bibringandet af erforderlig utbildning af detta manskap och derigenom den aflöning, som enligt förslaget skall utgå, under permitteringstiden besparas.

Utskottet, som, i enlighet med Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, under punkt 1:o mom. *a)* här ofvan föreslagit, att från sjömanscorpsen skulle till den nyorganiserade Karlskrona artillericorpsen öfverflyttas fästningsartillerikompanierna vid sjömanscorpsen, får alltså hemställa,

att Riksdagen, under förutsättning af bifall till organisation af Karlskrona artillericorps på sätt utskottet i punkt 1:o af detta utlåtande föreslagit, må besluta, att flottans sjömanscorps skall organiseras på sätt statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden den 13 januari 1894 och dervid fogade bilaga angifver samt godkänna den härvid fogade stat för sistnämnda corps (bil. II.), att tillämpas så snart och i den mån förändringarna i corpsens organisation låta sig genomföras.

Angående anslaget till aflöning för flottans corpser och stater.
[4.]

3:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, vid bifall till Kongl. Maj:ts här ofvan omförmälda förslag angående uppsättning och underhåll af Karlskrona artillericorps, det i nu gällande riksstat till aflöning

för flottans corpser och stater anvisade anslag å kronor 1,726,054: —
minskadt med det för aflöning åt f. d. fästningsartillerikompanierna beräknade belopp ..... » 60,789: —

till ..... kronor 1,665,255: —
måtte förhöjas med det för år 1895 till förändrad organisation af sjömanscorpsen erforderliga belopp ..... » 66,797: —

och sålunda upptagas till ..... kronor 1,732,052: —
hvarigenom nyssberörda anslag komme att ökas med 5,998 kronor.

Till aflöning för flottans corpser och stater äro för innevarande år anvisade:

dels det härför å ordinarie stat uppförda anslag kronor 1,726,054: —
dels det till ersättning för vakanta rusthållsnummer i Blekinge län och Södra Möre härad af Kalmar län likaledes å ordinarie stat uppförda anslag ..... » 114,000: —
dels ock å extra stat till genomförande af senast beslutade löneregleringen för flottan beviljade » 50,000: —

eller tillhopa kronor 1,890,054: —

Under förutsättning af Riksdagens bifall till hvad i statsverkspropositionen föreslagits i afseende på öfverförande af det i aflöningsanslaget ingående belopp för aflöning för fästningsartillerikompanierna, 60,799 kronor, till anslaget för Karlskrona artillericorps skulle, erinrar departementschefen, aflöningsanslaget till flottans corpser och stater minskas med detta sistnämnda belopp, till 1,665,255 kronor.

Deremot erfordrades, enligt den år 1887 uppgjorda plan för sjömanscorpsens uppsättning, återstoden af den härför till 533,797 kronor beräknade kostnad eller 66,797 kronor för den årsklass, som under år 1895 skulle uppsättas. Äfven om den föreslagna förändringen i sjömanscorpsens organisation blefve bifallen, skulle hela denna förhöjning i aflöningsanslaget blifva erforderlig; ty ehuru den af marinförvaltningen uppgjorda beräkningen visade, att den förändrade organisationen skulle medföra en minskning i kostnad, som, hvad aflöningsanslaget anginge, skulle utgöra 8,991 kronor 62 öre, hade likväl marinförvaltningen sjelf härvid erinrat, att besparingen icke kunde med någon säkerhet beräknas uppgå till detta belopp, enär i följd af bristande tillgång på öfningsanslaget sjömanscorpsens manskap möjligen icke kunde i medeltal för år erhålla öfning ombord fullt 90 dagar, för hvilken tid vid kostnadsbe-

räkningen dagaflöningen antagits utgå af öfningsanslaget, och vid sådant förhållande dagaflöning komme att utgå från aflöningsanslaget för längre tid än som beräknats. Aflöningsanslaget borde för år 1895 alltså tillökas med 66,797 kronor samt fördenskull i nämnda års riksstat upptagas med (1,665,255 + 66,797) 1,732,052 kronor.

Oaktadt visserligen vid bifall till Kongl. Maj:ts förslag att till ett enda anslag sammanföra samtliga för Karlskrona artillericorps erforderliga anslagsbelopp, förevarande anslags benämning blir något oegentlig, i det att anslaget härefter icke kommer att afse alla flottans corpser och stater, har utskottet dock icke ansett någon förändring i dess benämning erforderlig, enär, såsom departementschefen anfört, anslaget till »Karlskrona artillericorps» efter uppsättningstidens slut kommer att åter uppdelas på vederbörande anslag.

Under hänvisning till hvad utskottet här ofvan i punkterna 1:o och 2:o anfört och föreslagit, får utskottet, som emot Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke haft något att erinra hemställa:

a) att Riksdagen må, under vilkor af bifall till organisation af Karlskrona artillericorps, på sätt utskottet i punkt 1:o föreslagit, minska anslaget till aflöning af flottans corpser och stater med det för aflöning åt fästningsartillerikompanierna afsedda belopp, 60,799 kronor; samt

b) att anslaget må, för genomförande under år 1895 af sjömanscorpsens år 1887 beslutade omorganisation, ökas med 66,797 kronor.

Vid bifall till hvad utskottet i denna punkt föreslagit kommer alltså anslaget till aflöning af flottans corpser och stater, nu 1,726,054 kronor, att uppföras till ett med 5,998 kronor ökadt belopp eller således till 1,732,052 kronor.

Angående användande af anslaget till ersättning för vakanta rusthållsnummer.

[5.]

4:o. Med tillstyrkande af bifall till Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och under erinran, att densamma öfverensstämmer med hvad vid föregående riksmöten blifvit af Kongl. Maj:t föreslaget och af Riksdagen godkändt, samt under hänvisning till den utredning i ämnet, som af statsutskottet vid 1892 års riksdag lemnades, får utskottet hemställa,

att hvad af anslaget till ersättning för vakanta rusthållsnummer i Blekinge län och Södra Möre härad af

Kalmar län icke redan på grund af 1872 och 1876 årens riksdagsbeslut bör inräknas bland tillgångarne till aflöning för flottans corpser och stater må likasom föregående år för fyllande af behofvet under denna anslagstitel under år 1895 användas.

Angående extra anslag till genomförande af beslutad löneregling för flottan. [6.]

5:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att ett anslag af 40,000 kronor till genomförande af senast beslutade löneregling för flottan måtte å extra stat för år 1895 anvisas, att gemensamt med anslaget till aflöning för flottans corpser och stater redovisas.

I afseende på behofvet af detta extra anslag har departementschefen till statsrådsprotokollet (sid. 13) erinrat, att detsamma, sedan numera genom afgången på reserv- och indragningsstaterna det belopp af 114,000 kronor, som Riksdagen anvisat af sålunda ledigvordna aflöningsmedel till officerscorpsens på den aktiva staten tillökning, blifvit fyldt, marinförvaltningen beräknat, att till följd af den ytterligare tillgång, som genom afgången på nämnda stater ansåges uppkomma, behofvet af extra anslag för aflöningen under år 1895 skulle kunna nedsättas till 40,000 kronor i stället för nu härtill utgående 50,000 kronor.

Under erinran att i mån af ytterligare afgång på flottans reserv- och indragningsstater behofvet af detta extra anslag minskas och slutligen kommer att upphöra, hemställer utskottet,

att Riksdagen må till genomförande af senast beslutade löneregling för flottan å extra stat för år 1895 anvisa ett anslag af 40,000 kronor, att gemensamt med anslaget till aflöning för flottans corpser och stater redovisas.

Beklädnad åt sjömans- och skeppsgossecorpserna.

Angående anslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossecorpserna. [7.]

6:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, vid bifall till Kongl. Maj:ts under punkt 1:o här ofvan omförmälda förslag angående uppsättning och underhåll af Karlskrona artillericorps, anslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossecorpserna, nu 287,000 kronor, måtte i riksstaten för år 1895 nedsättas till ett belopp af i jemnadt tal 268,100 kronor samt medgifvande lemnas att, till utjemnande af den, innan anslaget erhöll reservationsanslags natur, derå uppkomna, från år 1887 oförändrad qvarstående brist, måtte få användas jemväl den besparing, som under år 1895 kunde på anslaget beredas.

Såsom inhemtas af statsrådsprotokollet (sid. 14 och 15) hade marinförvaltningen i afseende å detta anslag anfört: *att* under den hittills förflutna tid från och med år 1888, hvarunder uppsättningen af den nya sjömanscorpsen pågått, ifrågavarande anslag ej visat sig tillräckligt för behofvet, men att om vakanssättningen af båtsmanshållet med deraf följande minskning i uppfordringen af båtsmän kunnat ega rum i sådan omfattning, att deraf uppstått besparing i beklädnadskostnaden för båtsmän till lika stort belopp som utgifterna för nyantaget stammanskaps beklädnad, efter all anledning brist å anslaget icke skulle uppstått; *att*, allt efter som vakanssättningen fortskrede, man äfven kunde motse, att bristen skulle nedgå och att de af Kongl. Maj:t den 27 januari 1893 meddelade förändrade bestämmelser angående beklädnad åt sjömanscorpsen äfven komme att verka i syfte att göra anslaget tillräckligt för sitt ändamål; *att* för den med ett antal af 100 sedan år 1892 ökade styrkan af skeppsgossecorpsen stationsbefälhafvaren i Karlskrona beräknat anslagsbehofvet med 7,200 kronor högre än för år 1894, men att, ehuru denna beräkning syntes befogad, man likväl, innan en förhöjning af anslaget sattes i fråga, borde afvakta den ytterligare erfarenhet angående utgifterna å detta anslag, hvilken komme att vinnas dels under fortgående vakanssättning af båtsmanshållet, dels genom tillämpningen af nyssnämnda förändrade bestämmelser angående sjömanscorpsens beklädnad, dels slutligen, för den händelse det af Kongl. Maj:t framstälda förslag angående förändrad organisation af sjömanscorpsen blefve af Riksdagen godkändt, genom tillämpningen af denna förändrade organisation, af hvilken inskränkning i beklädnadsutgifterna för corpsen borde kunna påräknas såsom en följd; *samt att* den besparing å anslaget, som kunde förväntas hafva vunnits under år 1894, likväl icke kunde beräknas skola förslå till betäckande såväl af den sedan år 1888 uppkomna brist å reservationsanslaget, hvilken vid 1892 års slut utgjorde 42,406 kronor 10 öre, som ock af den äldre brist, som uppkom å detta anslag, innan det år 1880 erhöll reservationsanslags natur, och som efter år 1887 icke kunnat nedbringas under sitt dåvarande belopp 14,139 kronor 68 öre.

På grund deraf hade marinförvaltningen hemstält, på sätt som under en följd af år skett, att, jemte anslagets uppförande i staten till oförändradt belopp, Riksdagens medgifvande måtte begäras, att, till utjemnande af sistberörda brist, uppkommande besparingar å anslaget under år 1895 jemväl måtte få användas.

Såsom inhemtas af statsrådsprotokollet (sid. 15) och jemväl här ofvan under punkt 1:o omförmälts, innebär Kongl. Maj:ts förslag om minskning af förevarande anslag med 19,420 kronor allenast en öfver-

föring af nämnda belopp, hvilket motsvarar den beräknade kostnaden för beklädnad åt fästningsartillerikompanierna från förevarande anslag till anslaget till Karlskrona artillericorps.

Utskottet, som under punkt 1:o mom. c) föreslagit, att anslaget till Karlskrona artillericorps måtte ökas med, bland annat, ifrågavarande belopp, 19,420 kronor, hemställer till följd deraf,

att Riksdagen må, under vilkor af bifall till organisation af Karlskrona artillericorps på sätt utskottet under punkt 1:o af detta utlåtande föreslagit, minska anslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossecorpserna, nu 287,500 kronor, med 19,420 kronor till i jemnadt tal 268,100 kronor samt medgifva att, till utjemnande af den, innan anslaget erhöll reservationsanslags natur, derå uppkomna från år 1887 oförändrad qvarstående brist må användas jemväl den besparing, som under år 1895 må kunna på anslaget beredas.

Naturaunderhåll.

Angående minskning af anslaget till naturaunderhåll. [8.]

7:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, vid bifall till Kongl. Maj:ts under punkt 1:o här ofvan omförmälda förslag angående uppsättning och underhåll af Karlskrona artillericorps, i riksstaten för år 1895 uppföra anslaget till naturaunderhåll med ett från 452,450 kronor till 419,870 kronor nedsatt belopp.

Såsom inhemtas af statsrådsprotokollet (sid. 15) och jemväl här ofvan under punkt 1:o omförmälts, innebär Kongl. Maj:ts förslag om minskning af förevarande anslag med 32,579 kronor allenast en öfverföring af nämnda belopp, som motsvarar den beräknade kostnaden för fästningsartillerikompaniernas naturaunderhåll, från förevarande anslag till anslaget till Karlskrona artillericorps.

Utskottet, som under punkt 1:o mom. c) föreslagit, att anslaget till Karlskrona artillericorps måtte ökas med bland annat ifrågavarande belopp, 32,579 kronor, hemställer,

att, under vilkor af bifall till organisation af Karlskrona artillericorps på sätt utskottet under punkt 1:o af detta utlåtande föreslagit, anslaget till naturaunderhåll, nu 452,450 kronor, må minskas med 32,579 kronor till i jemnadt tal 419,870 kronor.

Flottans nybyggnad och underhåll.

Angående anslaget till flottans nybyggnad och underhåll. [9.]

8:o. Med tillstyrkande af bifall till Kongl. Maj:ts derom gjorda hemställan och under erinran, att af det utaf 1887 års Riksdag beviljade anslag af 100,000 kronor till anställande af daglönare å varfven i båtsmännens ställe hittills anvisats 60,000 kronor, får utskottet hemställa,

att anslaget till flottans nybyggnad och underhåll, nu 1,260,000 kronor, må till anställande af daglönare vid flottans varf ökas med 20,000 kronor till 1,280,000 kronor.

Angående extra anslag till anskaffning af fartygsmateriel. [10.]

9:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat, utöfver de af sistlidet års Riksdag till en pansarbåt beviljade, ännu icke anvisade 1,868,000 kronor, bevilja 10,622,000 kronor, att jemte förstberörda belopp utgå under åren 1895—1899 med en femtedel årligen, för att, jemte det till ofvannämnda pansarbåt för år 1894 anvisade anslag af 1,000,000 kronor, användas till nyanskaffning af fartygsmateriel i öfverensstämmelse med det i statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden den 13 januari innevarande år intagna program, samt för detta ändamål för år 1895 anvisa 2,500,000 kronor.

På sätt af statsrådsprotokollet inhemtas har departementschefen vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t till en början erinrat, hurusom Kongl. Maj:t till 1893 års Riksdag gjort framställning, att till nyanskaffning af fartygsmateriel med tillhörande artilleri- och minutredning på ordinarie stat i riksstaten med titel: »flottans nybyggnad» måtte uppföras ett reservationsanslag å 2,000,000 kronor med dervid fästadt vilkor, att detsamma icke finge utan Riksdagens medgifvande användas för byggande af fartyg af större cert än den nu antagna pansarbåttypen, men att Riksdagen, med afslag å berörda framställning, i stället till byggande af en pansarbåt af Sveas cert beviljat 2,868,000 kronor eller samma belopp, som blifvit beviljadt till hvardera af de anskaffade pansarbåtarne af Sveas cert, och deraf på extra stat för år 1894 anvisat 1,000,000 kronor.

Marinförvaltningen hade uti sin förut omförmälda skrifvelse till Kongl. Maj:t angående anslagsbehofven för år 1895 förnyat sin gång efter annan gjorda framställning om ett fast nybyggnadsanslag och

hemstält om äskande af ett sådant på ordinarie stat till belopp af 2,500,000 kronor.

Ville man, fortsätter departementschefen, verkligen, att flottan skulle komma att motsvara äfven de måttligaste anspråk, man kunde uppställa på vårt lands sjöförsvar, så vore det alldeles uppenbart, att anskaffandet af tidsenlig fartygsmateriel icke kunde fortgå så, som under en följd af år varit förhållandet. Med afseende härpå behöfde blott erinras att, ehuru redan den år 1880 nedsatta sjöförsvarskomitén, i hvilken så väl fackmän som framstående ledamöter af representationen deltogo, ansåg, att för ett efter våra tillgångar afpassadt, någorlunda betryggande sjöförsvar skulle erfordras en materiel af 14 pansarbåtar, 80 större och mindre minbåtar och 10 små pansarbåtar för insjöarnes försvar — hvilket i afseende på anskaffningskostnaden temligen nära öfverensstämde med hvad den af fackmän uteslutande sammansatta 1892 års komité i detta hänseende föreslagit, nemligen 15 stycken pansarbåtar, 30 1:sta klassens och 20 2:dra klassens minbåtar samt 6 avisofartyg — hafva vi med hittills beviljade anslag under loppet af elfva år endast förmått anskaffa 3 pansarbåtar samt 6 första klassens och 9 andra klassens minbåtar. Det skulle således erfordras en tidrymd af inemot 50 år för att på det sätt, som hittills varit följdt, anskaffa ofvannämnda sjöförsvarsmateriel. Men då pansarbåtarnes användbarhet icke borde beräknas för längre tid än högst omkring 30 år och minbåtarnes högst 20 år samt således nära hälften af de tidigast anskaffade krigsfartygen då nog ej skulle vara fullt tjenstbara, vore det ju tydligt, att vi på detta sätt aldrig skulle kunna erhålla hvad som sålunda ansetts såsom det minsta erforderliga i sjöförsvarsväg.

Det låge således i öppen dag, att, *om* detta mål någonsin skulle kunna uppnås, kraftiga åtgärder måste vidtagas för ett skyndsammare ersättande af den föråldrade och föga stridsdugliga äldre sjökrigsmaterielen med tidsenliga krigsfartyg, och detta icke blott emedan den med icke obetydliga uppoffringar redan anskaffade nya fartygsmaterielen i annat fall skulle vid krigstillfälle endast i ringa mån kunna bidraga till det ändamål, för hvilket den funnes till, utan äfven på det att de ganska betydande utgifter, som årligen utginge till personalens aflöning, beklädnad, naturaunderhåll m. m. samt till underhåll af den nuvarande till stor del otidsenliga materielen, skulle kunna på ett bättre sätt blifva tillgodogjorda.

Då emellertid, oaktadt inom Riksdagen åsigten att något måste göras för stärkande af vårt sjöförsvar kunde anses ganska allmän, föga utsigt förefunnes för beviljande af ett ordinarie nybyggnadsanslag, hade

departementschefen under sådana omständigheter trott, att det afsedda målet skulle bäst främjas genom att för närvarande begära ett för de närmaste åren förut bestämdt visst årsanslag på extra stat för nyanskaffning af fartygsmateriel.

Härigenom skulle till en viss grad planmessighet i fartygsbyggandet med deraf följande möjlighet att bygga till billigare pris kunna uppnås, Riksdagen blefve icke bunden för någon längre tid i sin frihet att pröfva och bevilja anslag för ändamålet och kunde äfven sättas i tillfälle att pröfva sättet för dess användning, då för en bestämd kortare tid en detaljerad plan för nybyggnadsanslagets användning kunde, med utsigt till att kunna genomföras, upprättas och fasthållas.

Kortare än 5 år ansåge departementschefen tidrymden för ett dylikt anslags utgående ej böra sättas, om nyssnämnda fördelar, ej minst den ekonomiska, skulle genom en ordnad, på förhand beräknelig nybyggnadsverksamhet kunna ernås, och dervid finge ej lemnas ur sigte nödvändigheten att, så fort som lämpligen kunde ske, komma i besittning af åtminstone så pass stor materiel, att vårt sjövapen, om det visserligen ej kunde anses nog starkt att förhindra, dock måtte kunna på ett verksamt sätt försvåra en fiendtlig corps' landsättande på vår kust och sålunda kraftigt bidraga till lösandet af den uppgift, som vore vår armé förelagd med afseende på försvaret af vårt land, samt derjemte kunna lägga afsevärda hinder i vägen för fiendens kommunikationer och framför allt gifva betydelse åt en afgifven neutralitetsförklaring.

Den styrka, som utan allt för känbara uppoffringar skulle under nämnda tid kunna anskaffas, vore beräknad till 3 stycken 1:a klassens pansarbåtar, 1 avisofartyg, 10 stycken 1:sta klassens och 6 stycken 2:dra klassens minbåtar samt ett transport- och minmaterielfartyg. Under denna förutsättning skulle vi vid utgången af år 1899 af stridsfartyg ega 6 stycken 1:sta klassens pansarbåtar, 16 stycken 1:sta klassens minbåtar, 15 stycken 2:dra klassens minbåtar och ett avisofartyg, en styrka, som ingalunda kunde anses för högt tilltagen, om man erinrade sig, att, enligt den af 1880 års sjöförsvarskomité uppgjorda plan för flytande materielens successiva förnyelse, denna vid nämnda tidpunkt bort bestå af 8,4 stycken 1:sta klassens pansarbåtar, 20 stycken 1:sta klassens minbåtar och 14 stycken 2:dra klassens minbåtar. Enligt uppgjorda kostnadsförslag, hvari 1 pansarbåt upptagits till 3,190,000 kronor, i avisofartyg till 880,000 kronor, 1 1:sta klassens minbåt till 215,000 kronor, 1 2:dra klassens minbåt till 105,000 kronor samt 1 transportfartyg till 260,000 kronor, skulle kostnaden för nyssnämnda nyanskaffning uppgå till: för 3 pansarbåtar 9,570,000 kronor, 1 avisofartyg

880,000 kronor, 10 1:sta klassens minbåtar 2,150,000 kronor, 6 2:dra klassens minbåtar 630,000 kronor och 1 transportfartyg 260,000 kronor, eller tillsammans 13,490,000 kronor. Då sistlidet års Riksdag till anskaffning af en pansarbåt af Sveas cert anvisat 1,000,000 kronor och dessutom beviljat 1,868,000 kronor, skulle således nu erfordras ett nytt anslag af 10,622,000 kronor. De båda sistnämnda beloppen, tillsammans utgörande 12,490,000 kronor, skulle, fördelade på 5 år, för hvartdera af dessa betinga ett belopp af nära 2,500,000 kronor.

I afseende på användningen under de särskilda åren af detta anslag hade departementschefen, under förutsättning att, om här ifrågavarande förslag vunne Riksdagens godkännande, $^1/_3$ pansarbåt skulle byggas under loppet af innevarande år för redan anvisade medel, uppgjort följande program:

1895. $^2/_3$ pansarbåt.
Påbörjande af ett avisofartyg.

1896. $^1/_2$ pansarbåt.
1 1:sta klassens minbåt.
Fullbordande af avisofartyget.
Påbörjande af ett transportfartyg.

1897. $^1/_2$ pansarbåt.
3 1:sta klassens minbåtar.
1 2:a klassens minbåt.
Fullbordande af transportfartyget.

1898. $^1/_2$ pansarbåt.
3 1:sta klassens minbåtar.
2 2:dra » »

1899. $^1/_2$ pansarbåt.
3 1:sta klassens minbåtar.
3 2:dra » » .

Beträffande beskaffenheten af de stridsfartyg, som sålunda skulle anskaffas, vore pansarbåten afsedd att byggas enligt Sveatypen med de hufvudsakliga, af 1892 års komité föreslagna förbättringar, bland hvilka de stora kanonernas uppställande i 2:ne mindre torn i stället för i ett stort, mera utsträckt pansarskydd och ökadt antal snabbeldspjeser vore de vigtigaste. Genom den förstnämnda anordningen minskades faran af båda de grofva kanonernas försättande ur användbarhet på en gång, den till följd af skorstenar och öfverbyggnaden oundvikliga döda vin-

keln undvekes, enär svårt artilleri kunde användas horisonten rundt, och kanonernas sidorigtning med handkraft underlättades betydligt, då vändskifvan endast uppbar *en* pjes, m. m. Med afseende på det föreslagna utsträckta pansarskyddet erinrar departementschefen, huruledes den genomgripande förändring i krigsfartygens bestyckning, som i följd af artilleriteknikens utveckling inträffat sedan år 1882, i det fartygen hade blifvit försedda med talrika långskjutande och kraftiga snabbeldspjeser, tvingat att numera mot dessas redan på långt håll förödande eld bereda skydd för den sekundära, förut oskyddade bestyckningen och dess betjeningar. Utan detta skydd kunde redan vid en strids början denna bestyckning lätt nog blifva af en sådant skydd egande fiende urståndsatt att med framgång kunna användas och skulle sålunda ej kunna uppfylla det ändamål, för hvilket den funnes om bord. Också byggde man ej numera i andra länders mariner stridsfartyg utan att bereda skydd för den sekundära bestyckningen. Dylikt skydd, hvars nödvändighet ej hade gjort sig gällande, när ritningarne till våra första pansarbåtar uppgjordes, kunde på nya sådana numera ej undvaras, såvida hela den på dessa fartyg befintliga artillerikraften skulle kunna fullt tillgodogöras; men då detta skydd ej kunde åstadkommas utan en jemförelsevis ej obetydlig kostnad, hvilken ej ingått i den för anskaffande af våra hittills byggda pansarbåtar (jemte en utredning ammunition) beräknade, eller 2,868,000 kronor, vore tydligt, att anbringandet deraf, med bibehållande af certen i öfrigt, måste, såvida fartygets anskaffningspris ej finge öfverskrida det nyss nämnda, tvinga till att antingen minska den för fartygstypen antagna bestyckningen eller försvaga dess defensiva förmåga genom anbringande af tunnare pansar, eller ock nedsätta dess fart, allt åtgärder, som skulle väsentligt minska stridsvärdet hos dessa för sjelfva striden afsedda fartyg.

Slutligen har departementschefen å sid. 21 och 22 af statsrådsprotokollet framhållit det oeftergifliga behofvet af anskaffning af avisofartyg.

Utskottet har icke nu ansett sig böra ingå i pröfning af den utaf departementschefen i statsrådsprokollet framlagda plan för anskaffning under den närmaste framtiden af fartygsmateriel för flottan. Riksdagen har, då liknande framställningar varit föremål för dess pröfning, icke visat sig benägen att fatta beslut om beviljande på en gång af hela det betydande belopp, som för genomförande af sådan flerårig anskaffningsplan varit erforderligt, utan hellre velat begränsa sitt beslut till det för hvarje budgetsår angelägnaste; och har utskottet derför icke heller nu ansett sig böra tillstyrka Riksdagen att härifrån afvika. Vid

pröfning åter af det belopp, som för år 1895 torde böra af Riksdagen för ändamålet anvisas, har utskottet af hänsyn till andra anslagsbehof och nuvarande mindre gynsamma ekonomiska förhållanden i landet funnit sig böra föreslå detsammas bestämmande till allenast 1,500,000 kronor. Med detta belopp tillika med det af 1893 års Riksdag för ändamålet anvisade skulle jemväl den beslutade nya pansarbåten, mot hvars byggande med sådana förändringar, som af departementschefen föreslagits, utskottet icke har något att erinra, kunna närmas sin fullbordan.

På grund af hvad sålunda anförts hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att Riksdagen för anskaffning af ny fartygsmateriel på extra stat för år 1895 anvisar ett belopp af 1,500,000 kronor.

Durchmarschkostnader.

10:o. Kongl. Majt har föreslagit Riksdagen, att anslaget till durchmarschkostnader, som för år 1894 upptagits till 6,000 kronor, måtte från och med år 1895 ur riksstaten utgå.

Angående uteslutande ur riksstaten af detta anslag. [11.]

Såsom departementschefen vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t erinrat (statsrådsprotokollet sid. 23), skulle, i enlighet med planen för genomförandet af nya sjömanscorpsens organisation och på grund af deraf beräknade förändringar i afseende å en del anslag under femte hufvudtiteln, anslaget till durchmarschkostnader, från hvilket hufvudsakligen blifvit bestridda kostnaderna för uppfordrade båtsmäns befordrande till och från stationerna, — sedan organisationen blifvit genomförd och efter det 10,000 kronor deraf öfverförts till ökande af anslaget till rese- och traktamentspenningar — blifva obehöfligt och från och med år 1895 ur riksstaten utgå.

Utskottet hemställer,

att anslaget till durchmarschkostnader, för år 1894 upptaget till 6,000 kronor, må ur riksstaten uteslutas.

Rese- och traktamentspenningar.

Angående minskning af anslaget till rese- och traktaments-penningar. [12.]

11:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, vid bifall till Kongl. Maj:ts under punkt 1:o här ofvan omförmälda förslag angående uppsättning och underhåll af Karlskrona artillericorps, i riksstaten för år 1895 uppföra anslaget till rese- och traktamentspenningar med ett från 25,000 kronor till 23,500 kronor nedsatt belopp.

Såsom inhemtas af statsrådsprotokollet (sid. 23) och jemväl här ofvan under punkt 1:o omförmälts, innebär Kongl. Maj:ts förslag om minskning af förevarande anslag med 1,500 kronor allenast en öfverföring från förevarande anslag till anslaget till Karlskrona artillericorps af nämnda belopp, som motsvarar i afrundadt tal det beräknade beloppet af rese- och traktamentspenningar för fästningsartillerikompanierna eller 1,502 kronor.

Utskottet, som under punkt 1:o mom. c) föreslagit, att anslaget till Karlskrona artillericorps måtte ökas med bland annat ifrågavarande belopp, 1,502 kronor, hemställer,

att under vilkor af bifall till organisation af Karlskrona artillericorps på sätt utskottet under punkt 1:o af detta utlåtande föreslagit, anslaget till rese- och traktamentspenningar, nu 25,000 kronor, må minskas med 1,502 kronor till i jemnadt tal 23,500 kronor.

Lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna.

Angående lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna. [13.]

12:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att det till lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna erforderliga penninganslag måtte upptagas till enahanda belopp, hvartill inkomsten af titeln fyr- och båkmedel beräknats, eller till 1,400,000 kronor, och följaktligen anslaget, med inberäkning af deri ingående friheter och ersättningar 409 kronor, utföras med 1,400,409 kronor; hvarvid Kongl. Maj:t tillika förutsatt, att de å inkomsttiteln fyr- och båkmedel uppkommande öfverskott fortfarande måtte såsom hittills få användas för de med anslaget afsedda ändamål.

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 127) har herr *C. W. Collander* yrkat, att Riksdagen ville i skrifvelse anhålla, det Kongl.

Maj:t täcktes taga i öfvervägande, på hvad sätt och till hvilket belopp olycksfallförsäkring måtte kunna beredas gemenskapen vid lotsverket, vare sig för alla eller för dem, som vore mera utsatta för fara under tjensteutöfning, samt, om Kongl. Maj:t funne skäl besluta sådan försäkring, att utgifterna derför då måtte af öfverskotten på fyr- och båkmedel bestridas.

I afseende å den utredning, motionären till stöd för motionen åberopat, får utskottet hänvisa till motionen.

De af motionären framhållna omständigheter synas utskottet behjertansvärda. Utskottet har dock, vid det förhållande att Riksdagen, på sätt i dess skrifvelse (n:o 61) den 11 maj 1888 anförts, hittills icke velat ingå i pröfning af framlagda förslag, i afseende å personalens vid lotsverket aflönings- och pensionsförmåner, funnit omförmälda motion ej böra föranleda någon Riksdagens åtgärd.

Under erinran, att Kongl. Maj:ts nu gjorda framställning öfverensstämmer med hvad af 1893 års Riksdag beslutats och jemväl vid föregående Riksdagar blifvit godkändt, får utskottet hemställa:

a) att Riksdagen må bifalla hvad Kongl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit; samt

b) att herr Collanders omförmälda motion ej må föranleda någon Riksdagens åtgärd.

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.

Angående jemkning af detta anslag.

13:o. Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att detta förslagsanslag, nu utgörande 46,898 kronor 48 öre, måtte, till jemnande af ordinarie anslagens slutsumma, höjas med 25 kronor 52 öre till 46,924 kronor. [14.]

Utskottet hemställer,

att anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. må få jemkas i den mån, som för jemnande af hufvudtitelns slutsumma kan finnas erforderligt.

Öfriga ordinarie anslag.

Angående öfriga ordinarie anslag.

14:o. Beträffande öfriga, här ofvan ej omnämnda ordinarie anslag under denna hufvudtitel har Kongl. Maj:t icke föreslagit någon förändring; och får utskottet hemställa,

att samtliga de ordinarie anslagen under denna hufvudtitel, hvilka icke blifvit i föregående punkter af detta utlåtande särskildt omförmälda, må i 1895 års riksstat upptagas till oförändrade belopp.

Extra anslag.

Förutom de extra anslag, om hvilka utskottet här ofvan under punkterna 1:o och 9:o meddelat yttrande, hafva för *tillfälliga behof* inom sjöförsvaret följande extra anslag för år 1895 ifrågakommit.

Artillerimateriel och skjutförsök.

Angående anslag till artillerimateriel för fartyg. [15.]

15:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *till artillerimateriel för fartyg* på extra stat för år 1895 bevilja 152,900 kronor.

Vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t har departementschefen erinrat, att Kongl. Maj:t vid sistlidne års riksdag, i enlighet med de af marinförvaltningen angifna behofven, begärt anslag till artillerimateriel för fartygen till ett belopp af 252,900 kronor, hvaremot Riksdagen för ändamålet anvisade allenast 100,000 kronor. Marinförvaltningen, som ansett nödvändigt att snarast möjligt anskaffa återstoden af den erforderliga materielen, hade derför anmält behofvet af anslag för anskaffning af:

felande ammunition till snabbskjutande kanoner och kulsprutor	78,900: —
2 stycken 15 centimeters kanoner med tillhörande lavettage	56,000: —
krut	18,000: —
tillhopa	152,900: —.

Då ammunition till snabbskjutande kanoner ej ännu kunde i sin helhet inom landet tillverkas och det vore nödvändigt att våra snabbeldpjeser egde behöflig, måttligt beräknad ammunition, och då den å våra 1:a klassens kanonbåtar påbörjade så vigtiga förändringen af bestyckningen, i stället för en mycket tung och långt ifrån tidsenlig till en kraftig lättare af modern typ (15 centimeters kanon), hvarigenom åt fartyget förvärfvades icke blott en betydligt ökad artillerikraft, utan

äfven större sjöduglighet, enligt departementschefens åsigt ej borde afbrytas, vore af vigt, att den här föreslagna anskaffningen ej blefve ytterligare uppskjuten.

Det för krut upptagna beloppet vore, i likhet med hvad som skett föregående åren, afsedt till ersättning för förbrukadt krut.

Utskottet, som anser, att för ifrågavarande ändamål icke bör beviljas större belopp än som under de sistförflutna två åren derför anvisats, får hemställa,

att Riksdagen må till artillerimateriel för fartyg på extra stat för år 1895 bevilja 100,000 kronor.

Angående anslag till artillerimateriel för sjöbefästningarna vid Karlskrona. [16.]

16:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *artillerimateriel för sjöbefästningarna vid Karlskrona* på extra stat för år 1895 bevilja 12,500 kronor.

Departementschefen har vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t erinrat, att Kongl. Maj:t för sjöbefästningarnas vid Karlskrona förseende med krut och projektiler begärt af nästlidet års Riksdag 62,500 kronor, af hvilka 50,000 kronor beviljades. Till de nya på Kungsholms fästning nu uppstälda kraftiga kanonerna i lavettage af nyaste modell hade i följd häraf, såsom departementschefen anför, ännu icke det tills vidare beräknade, jemförelsevis mycket obetydliga antalet skott kunnat anskaffas, och, då det vore af vigt, att anskaffningen af åtminstone detta antal ej ytterligare uppskötes, hemstälde departementschefen, att det härför erforderliga beloppet 12,500 kronor måtte af Riksdagen äskas.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må till artillerimateriel för sjöbefästningarna vid Karlskrona på extra stat för år 1895 bevilja 12,500 kronor.

Angående anslag till skjutförsök, krutprof m.m. [17.]

17:o. Under tillstyrkande af bifall till Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och med erinran, att Riksdagen för åren 1893 och 1894 beviljat enahanda belopp, hemställer utskottet,

att Riksdagen må till *skjutförsök, krutprof m. m.* på extra stat för år 1895 anvisa ett belopp af 10,000 kronor.

Angående anslag till minväsendet.
[18.]

18:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *minväsendet* på extra stat för år 1895 bevilja 75,000 kronor.

Under erinran, att för ifrågavarande ändamål de två sistförflutna årens Riksdagar beviljats 100,000 kronor årligen, men att departementschefen, såsom inhemtas af statsrådsprotokollet (sid. 25), ansett detta belopp för år 1895 kunna utan synnerlig olägenhet begränsas till 75,000 kronor, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må till minväsendet på extra stat för år 1895 anvisa ett belopp af 75,000 kronor.

Sjökrigsskolan.

Angående löneförbättring åt lärarne vid sjökrigsskolan.
[19.]

19:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *löneförbättring åt lärarne vid sjökrigsskolan* på extra stat för år 1895 bevilja 1,860 kronor.

I enlighet med hvad Riksdagen under en följd af år i ämnet beslutat, hemställer utskottet,

att till löneförbättring åt lärarne vid sjökrigsskolan må, utöfver de 1,300 kronor, som enligt 1888 års Riksdags medgifvande få dertill användas, anvisas för år 1895 ett extra anslag af 1,860 kronor med det dervid för löneförbättringens erhållande fästade vilkor, att den, som vill deraf komma i åtnjutande, icke må, jemte sin lärarebefattning i sjökrigsskolan, utöfva lärareverksamhet vid någon privat undervisningsanstalt för inträde i nämnda skola.

Stockholm den 9 mars 1894.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

Bil. I.

Stat

för

Karlskrona artillericorps.

		Kronor.	
I. Aflöning m. m. för officerare, underofficerare och civil personal.			
Lön, dagaflöning m. m.			
1 öfverste och chef:			
lön	6,000: —		
dagaflöning à 5 kronor	1,825: —	7,825	—
1 major:			
lön	3,500: —		
dagaflöning à 4 kronor	1,460: —	4,960	—
1 kapten af 1:a klassen:			
lön	2,800: —		
dagaflöning à 3 kronor	1,095: —	3,895	—
4 kaptener af 1:a klassen	—— —	15,580	—
1 kapten af 2:a klassen:			
lön	1,800: —		
dagaflöning à 3 kronor	1,095: —	2,895	—
3 kaptener af 2:a klassen	—— —	8,685	—
1 löjtnant af 1:a klassen:			
lön	1,200: —		
dagaflöning à 2 kronor	730: —	1,930	—
11 löjtnanter af 1:a klassen	—— —	21,230	—
1 underlöjtnant:			
lön	600: —		
dagaflöning à 2 kronor	730: —	1,330	—
5 underlöjtnanter	—— —	6,650	—

		Kronor.	
1 styckjunkare:			
lön	720: —		
dagaflöning à 1 krona	365: —		
beklädnadsersättning	200: —		
portionsersättning à 48 öre per dag	175: 20	1,460	20
8 styckjunkare	—— —	11,681	60
1 sergeant:			
lön och lönetillägg	372: —		
dagaflöning à 1 krona	365: —		
beklädnadsersättning	200: —		
portionsersättning à 48 öre per dag	175: 20	1,112	20
18 sergeanter	—— —	20,019	60
1 förste bataljonsläkare:			
lön	1,800: —		
dagaflöning à 3 kronor	1,095: —	2,895	—
Inqvarterings- och servisersättning:			
1 öfverste	885: —		
1 major	435: —		
9 kaptener, 1 förste bataljonsläkare à 165 kronor	1,650: —		
12 löjtnanter och 6 underlöjtnanter à 100: 50	1,809: —		
19 underofficerare à 96 kronor	1,824: —		
9 » servisersättning à 12 kronor	108: —	6,711	—

Anm. 9 underofficerare beräknas hafva inqvartering in natura sålunda: 4 underofficerare såsom kompaniadjutanter; 1 d:o såsom uppbördsman vid matinrättningen i Karlskrona; 3 d:o såsom uppbördsmän å Kungsholmen, Vestra Hästholmen och Oscarsvärnslinierna samt 1 d:o såsom marketenteriföreståndare i Karlskrona.

Arfvoden.			
Till 4 kompanichefer à 600 kronor	2,400: —		
» 1 informationsofficer	800: —		
» 1 »	400: —		
» 1 gymnastikofficer	300: —		

		Kronor.	
Till 2 informationsunderofficerare à 100 kronor	200: —		
» 1 förvaltare vid beklädnadsförrådet i Karlskrona	300: —		
» 1 uppbördsman å Kungsholmen	300: —		
» 2 uppbördsmän å Vestra Hästholmen och Oscarsvärnslinierna à 100 kr.	200: —		
» musikundervisning åt hornblåsare	300: —	5,200	—
II. Aflöning m. m. för manskap.			
Månadslön.			
360 man i 12 månader à 8 kronor i månaden	—— —	34,560	—
Arfvoden.			
24 förste konstaplar à 180 kronor per år	4,320: —		
32 andre » à 120 » » »	3,840: —		
Till 1:a klassens artillerister, à 60 kronor per år förslagsvis åt 32 man	1,920: —		
8 hornblåsare à 36 kronor per år	288: —		
8 sjukvårdare à 60 kronor per år	480: —	10,848	—
Rekryteringskostnader.			
Lega samt arfvoden till värfvare med flera kostnader: 360 man à 40 kronor per år		14,400	—
III. Beklädnad och underhåll.			
Beklädnad.			
360 man à 108 kronor per år		38,880	—
Underhåll.			
360 man i 365 dagar à 48 öre per dag		63,072	—
IV. Kaserneringskostnader.			
360 man à 11 kronor per år		3,960	—
V. Särskilda kostnader.			
Medikamentspenningar för manskap, 360 man à 2,25 kronor per år	810: —		
Kommunionspenningar för samtlig personal 420 man à 5 öre per år	21: —		
Till skrifmaterialier	600: —		
» underhåll af undervisnings- och gymnastikmateriel samt anskaffning af läroböcker	450: —		
» bibliotek och informationsverk	224: 90	2,105	90

		Kronor.	
VI. Kostnaden för reservbefäl.			
Årlig inbetalning till ränte- och kapitalförsäkringsanstalt för 15 reservofficerare på 10 år à i medeltal 733 kronor eller räknadt per år $\frac{15 \times 733}{10}$	1,099: 50		
Dagaflöningskostnader för 3 repetitionsöfningar om 90 dagar hvardera för hvarje reservofficer under hans 10-åriga tjenstetid eller per år $\frac{15 \times 3 \times 90 \times 2}{10}$	810: —	1,909	50
Summa kronor		293,795	—

Bil. II.

Stat

för

Kongl. flottans sjömanscorps.

Antal.		Månadslön per år.		Dagaflöning i land för 275 dagar.		Summa aflöning från aflönings-anslaget.		Dagaflöning till sjös för 90 dagar.		Summa summarum.	
	Manskap med ständig tjenstgöring.										
95	1:a löneklass .... { månadslön 30 kr. dagaflöning 80 öre }	34,200	—	20,900	—	55,100	—	6,840	—	61,940	—
175	1:a löneklass ..... { månadslön 30 kr. dagaflöning 50 öre }	63,000	—	24,062	50	87,062	50	7,875	—	94,937	50
680	2:dra löneklass .... { månadslön 20 kr. dagaflöning 50 öre }	163,200	—	93,500	—	256,700	—	30,600	—	287,300	—
425	3:dje löneklass ..... { månadslön 10 kr. dagaflöning 40 öre }	51,000	—	46,750	—	97,750	—	15,300	—	113,050	—
225	4:de löneklass... ..... { månadslön 5 kr. dagaflöning 20 öre }	13,500	—	12,375	—	25,875	—	4,050	—	29,925	—
1600	Summa	—	—	—	—	522,487	50	64,665	—	587,152	50
	Manskap med tjenstgöring under viss del af tjenstetiden.										
750	3:e löneklass, permitterade (månadslön 10 kr.)	90,000	—	—	—	90,000	—	—	—	90,000	—
250	{ 3:dje lönekl. 8 mån., permitt., (månadsl. 10 kr. 4:de lönekl. 4 mån. tjenstg. { månadslön 5 kr. dagafl. 120 d. à 20 ö. } }	25,000	—	6,000	—	31,000	—	—	—	31,000	—
500	4:de lönekl. tjenstg. hela året, { månadslön 5 kr. dagaflöning 275 dagar à 20 öre }	30,000	—	27,500	—	57,500	—	9,000	—	66,500	—
	Summa	—	—	—	—	178,500	—	9,000	—	187,500	—
1500	Lega för 250 man à 50 kr.	—	—	—	—	12,500	—	—	—	12,500	—

Anm. 1. Då permitteradt manskap inkallas till tjenstgöring, erhåller det dagaflöning i de löneklasser det tillhör.

Anm. 2. Skulle det sålunda bestämda antalet manskap i någon af de tre högre löneklasserna icke finnas fulltaligt, må de löner, som i följd deraf sakna innehafvare, till så stor del, som erfordras, användas till aflöning åt manskap i lägre löneklass.

Bil.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

	1894 års riksstat anslår:								
	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på *förslag*.				Summa.		
			Friheter.		Ersättningar.				
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
									Sjöförsvars-
									Departementet och
	17,000	—	——	—	——	—	17,000	—	Departementschefen .....
	26,800	—	——	—	——	—	26,800	—	Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli
	38,600	—	——	—	——	—	38,600	—	Marinförvaltningen .....
S:gr	82,400	—	——	—	——	—	82,400	—	
									Flottans
	1,726,054	—	——	—	——	—	1,726,054	—	Aflöning för flottans corpser och stater. Nuvarande *Tillkommer* för förändrad organisation af sjö- *Afgår* det för aflöning åt f. d. fästningsartilleri-
	189,600	—	——	—	——	—	189,600	—	Till en fästningsartillericorps för sjöbefästningarne Nuvarande belopp ..... *Ökas* med ..... hvarjemte rubriken ändras till: Karlskrona
	32,000	—	——	—	——	—	32,000	—	Ålderstillägg, *förslagsanslag* .....
	6,400	—	——	—	——	—	6,400	—	Pensionering af reservbefäl, *förslagsanslag* högst
	287,500	—	——	—	——	—	287,500	—	Beklädnad åt sjömans- och skeppsgossecorpserna, *Minskas* med .....
Tr:pt	2,323,954	—	——	—	——	—	2,323,954	—	

Litt. A.

riksstatens Femte hufvudtitel.

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på *förslag*.				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
departementet.		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
öfverstyrelsen.									
...		17,000	—	——	—	——	—	17,000	—
samt kommandoexpeditionen		26,800	—	——	—	——	—	26,800	—
...		38,600	—	——	—	——	—	38,600	—
	S:gr	82,400	—	——	—	——	—	82,400	—
personal.									
belopp	1,726,054: —								
manscorpsen	66,797: —								
kompanierna beräknade belopp	60,799: — 5,998: —	1,732,052	—	——	—	——	—	1,732,052	—
vid Karlskrona, *reservationsanslag.*									
...	189,600: —								
...	104,195: —	293,795	—	——	—	——	—	293,795	—
artillericorps, *reservationsanslag.*									
...		32,000	—	——	—	——	—	32,000	—
...		6,400	—	——	—	——	—	6,400	—
reservationsanslag. Nuvarande belopp	287,500 —								
...	19,400: —	268,100	—	——	—	——	—	268,100	—
	Tr:pt	2,414,747	—	——	—	——	—	2,414,747	—

	1894 års riksstat anslår:								
	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på *förslag.*				Summa.		
			Friheter.		Ersättningar.				
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
Tr:pt	2,323,954	—	——	—	——	—	2,323,954	—	
	452,450	—	——	—	——	—	452,450	—	Naturaunderhåll, *förslagsanslag.* Nuvarande be- *Minskas* med
	——	—	2,600	—	26,400	—	29,000	—	Båtsmansindelningen
	114,000	—	——	—	——	—	114,000	—	Ersättning för vakanta rusthållsnummer i Blekinge
	33,300	—	——	—	——	—	33,300	—	Lindring i rustnings- och roteringsbesvären, *för-*
S:gr	2,841,304	—	2,600	—	26,400	—	2,870,304	—	
									Flottans
	1,260,000	—	——	—	——	—	1,260,000	—	Flottans nybyggnad och underhåll, *reservations- Ökas* med
									Diverse
	670,000	—	——	—	——	—	670,000	—	Flottans öfningar, *reservationsanslag*
	256,500	—	——	—	——	—	256,500	—	Sjöbeväringens vapenöfningar samt beklädnad och
	39,820	—	——	—	——	—	39,820	—	Undervisningsverken:
									Sjökrigsskolan
									Skeppsgosseskolan
	60,000	—	——	—	——	—	60,000	—	Sjökarteverket, *reservationsanslag*
	12,000	—	——	—	——	—	12,000	—	Ersättning åt officerare och ingeniörer vid flottan
	6,000	—	——	—	——	—	6,000	—	Durchmarschkostnader, *reservationsanslag.* Anslaget
	39,000	—	——	—	——	—	39,000	—	Sjukvård
	19,175	—	——	—	——	—	19,175	—	Diverse behof
	25,000	—	——	—	——	—	25,000	—	Rese- och traktamentspenningar, *förslagsanslag.* *Minskas* med
	46,898	48	——	—	——	—	46,898	48	Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., *förslags- Ökas* för jemnande af hufvudtitelns slutsumma
	12,500	—	——	—	——	—	12,500	—	Extra utgifter
S:gr	1,186,893	48	——	—	——	—	1,186,893	48	
Tr:pt	5,370,597	48	2,600	—	26,400	—	5,399,597	48	

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på *förslag*.				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
	Tr:pt	2,414,747	—	——	—	——	—	2,414,747	—
lopp	452,450: —								
.....	32,580: —	419,870	—	——	—	——	—	419,870	—
.....		——	—	2,600	—	26,400	—	29,000	—
län och Södra Möre härad af Kalmar län		114,000	—	——	—	——	—	114,000	—
slagsanslag		33,300	—	——	—	——	—	33,300	—
	S:gr	2,899,517	—	2,600	—	26,400	—	2,928,517	—
materiel.									
anslag. Nuvarande belopp	1,260,000: —								
.....	20,000: —	1,280,000	—	——	—	——	—	1,280,000	—
anslag.									
.....		670,000	—	——	—	——	—	670,000	—
ersättning derför, *förslagsanslag*		256,500	—	——	—	——	—	256,500	—
.....	31,040: —								
.....	8,780: —	39,820	—	——	—	——	—	39,820	—
.....		60,000	—	——	—	——	—	60,000	—
under anställning eller kommendering utrikes		12,000	—	——	—	——	—	12,000	—
uteslutes ur riksstaten		——	—	——	—	——	—	——	—
.....		39,000	—	——	—	——	—	39,000	—
.....		19,175	—	——	—	——	—	19,175	—
Nuvarande belopp	25,000: —								
.....	1,500: —	23,500	—	——	—	——	—	23,500	—
anslag. Nuvarande belopp	46,898: 48								
med	25: 52	46,924	—	——	—	——	—	46,924	—
.....		12,500	—	——	—	——	—	12,500	—
	S:gr	1,179,419	—	——	—	——	—	1,179,419	—
	Tr:pt	5,441,336	—	2,600	—	26,400	—	5,470,336	—

	1894 års riksstat anslår:								
	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på *förslag*.				Summa.		
			Friheter.		Ersättningar.				
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö	
Tr:pt	5,370,597	48	2,600	—	26,400	—	5,399,597	48	
									Han-
	1,400,000	—	405	—	4	—	1,400,409	—	Lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstal-
	86,150	—	——	—	——	—	86,150	—	Undervisningsanstalter för sjöfart .....
	9,000	—	——	—	——	—	9,000	—	Nautisk-meteorologiska byrån .....
	13,000	—	——	—	——	—	13,000	—	Ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstal- meteorologiska byrån, *förslagsanslag* .....
S:gr	1,508,150	—	405	—	4	—	1,508,559	—	
S:ma	6,878,747	48	3,005	—	26,404	—	6,908,156	48	

	Förslag till blifvande riksstat:							
	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på *förslag*.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Tp:rt	5,441,336	—	2,600	—	26,400	—	5,470,336	—
deln.								
terna, *reservationsanslag*	1,400,000	—	405	—	4	—	1,400,409	—
	86,150	—	——	—	——	—	86,150	—
	9,000	—	——	—	——	—	9,000	—
terna för sjöfart och föreståndaren vid nautisk-	13,000	—	——	—	——	—	13,000	—
Sgr	1,508,150	—	405	—	4	—	1,508,559	—
Summa	6,949,486	—	3,005	—	26,404	—	6,978,895	—

Bil. Litt. B.

Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens Femte hufvudtitel.

	Kronor.	ö.
Sjöförsvarsdepartementet.		
Till genomförande under år 1895 af löneregleringen för flottan	40,000	—
» anskaffning af ny fartygsmateriel	1,500,000	—
» artillerimateriel för fartyg	100,000	—
» artillerimateriel för sjöbefästningarne vid Karlskrona	12,500	—
» skjutförsök, krutprof m. m.	10,000	—
» minväsendet	75,000	—
» löneförbättring åt lärarne vid sjökrigsskolan	1,860	—
Summa	1,739,360	—

Stockholm, *K. L. Beckman*, 1894.